

Nationella och EU-rättsliga bestämmelser om prövning av vattenbruksverksamheter

Fiskerilagstiftningen

Fiskerilagstiftningen behandlar utsättning och flyttning av fisk och vattenlevande kräftdjur och blötdjur. För att få sätta ut fisk, blötdjur eller kräftor, flytta djur från ett område till ett annat eller för att anlägga och driva en odling krävs tillstånd av länsstyrelsen. Tillstånd får inte ges för arter eller stammar som är olämpliga med hänsyn till vattenområdets särart. Tillstånd får inte heller ges om det finns risk för spridning av smittsam sjukdom.

Följande bestämmelser ingår i fiskerilagstiftningen:

- Fiskelagen (1993:787)
- Förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:4) om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk.
- Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om ändring i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2011:13) om utsättning av fisk samt flyttning av fisk i andra fall än mellan fiskodlingar
- Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om hantering av signalkräfta (HVMFS 2019:21)

Fiskelag (1993:787)

Föreskrifter för fisket

23 § anger att regeringen eller utsedd myndighet får bestämma hur fiskeredskap och vattenbruksanläggningar ska märkas ut samt hur fiskeredskap och fiskesump ska märkas med innehavarens namn eller annat igenkänningstecken.

Utplantering och odling av fisk

28 § anger att regeringen eller utsedd myndighet får bestämma om krav på särskilt tillstånd och om villkor i övrigt för att fisk ska få sättas ut, flyttas eller odlas.

Tillsyn

34 § anger att regeringen eller utsedd myndighet får utse fisketillsynsmän för att kontrollera att denna lag följas.

*Förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen**Kapitel 2: Fisket och vattenbruket**Kräftpest*

9-11 §§ anger bestämmelser kring åtgärder för att förhindra att kräftpest sprider sig till nya vattendrag. Länsstyrelsen får meddela föreskrifter eller i enskilda fall besluta om ett visst område är att anse som kräftpestsmittat eller ska vara skyddsområde för flodkräfta.

Märkning och utmärkning av fiskeredskap

15 a § anger att Jordbruksverket får skriva föreskrifter om utmärkning av vattenbruksanläggningar. Jordbruksverket ska höra Havs- och vattenmyndigheten samt Sjöfartsverket innan sådana föreskrifter beslutas.

Utplantering av fisk m.m.

16 § anger att det krävs tillstånd av länsstyrelsen för att sätta ut fisk, flytta fisk från ett vattenområde till ett annat eller att anlägg och driva en fiskodling. Tillstånd får inte ges för sådana fiskarter och stammar som är olämpliga med hänsyn till vattenområdets särart. Tillstånd får inte heller lämnas om det finns risk för spridning av smittsamma sjukdomar.

17a-b §§ anger att länsstyrelsen under vissa omständigheter får återkalla ett tillstånd att bedriva fiskodling.

Lax och öring inom vissa uppväxtområden får bara sättas ut om den är märkt genom att dess fettfena är bortklippt.

18-18a §§

Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om fiskodling, flyttning av fisk mellan fiskodlingar och slakt av odlad fisk. Verket måste höra Havs- och vattenmyndigheten om det rör påverkan på miljön i sjöar, vattendrag eller hav.

Havs- och vattenmyndigheten får meddela föreskrifter om undantag från 17b § om det finns vetenskapliga eller andra särskilda skäl

Kapitel 3: Marknadsreglering på fiskets område

I kapitlet anges bestämmelser för att den marknadsreglering av fisk och fiskprodukter som ingår i EG:s gemensamma fiskeripolitik ska kunna genomföras i Sverige.

2-4 §§ anger vilka frågor Jordbruksverket får meddela föreskrifter för, gällande EG:s gemensamma fiskeripolitik.

Kapitel 5: Uppgiftsskyldighet, tillsyn och kontroll

1g-1i §§ anger att Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för att samordna arbetet med rapportering av uppgifter som omfattas av rådets förordning (EG) nr 199/2008 om upprättande av en gemenskapsram för insamling, förvaltning och utnyttjande av uppgifter inom fiskerisektorn och till stöd för vetenskapliga utlåtanden rörande den gemensamma fiskeripolitiken. Jordbruksverket ska hjälpa Havs- och vattenmyndigheten inom sitt verksamhetsområde, dvs. vattenbruket, beredningsindustrin och fritidsfisket. Länsstyrelsen ska lämna uppgifter om beslut som rör vattenbruksanläggningar till Jordbruksverket. Verket ska i sin tur lämna sådana uppgifter om vattenbruksanläggningar som länsstyrelsen behöver för sin verksamhet.

Kapitel 6: Övriga frågor

2 § ange att Jordbruksverket får meddela föreskrifter om ansökningsavgifter i ärenden enligt fiskelagen och denna förordning för tillstånd att bedriva fiskodling och att flytta fisk mellan fiskodlingar.

Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:4) om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk;

Bestämmelserna innehåller definitioner, förutsättningar för tillstånd, transport och slakt av odlad fisk. De innehåller också bestämmelser kring utmärkning av vattenbruksanläggningar och dispenser.

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om ändring i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2011:13) om utsättning av fisk samt flyttning av fisk i andra fall än mellan fiskodlingar

Föreskriften innehåller bestämmelser kring prövning av ärenden om tillstånd för utsättning av fisk samt för flyttning av fisk i andra fall än mellan fiskodlingar. Bestämmelserna innehåller definitioner och ger förutsättningar för tillstånd, transport av fisk, sumpningsförbud och dispenser.

Smittskyddslagstiftningen

För vattenbruksdjur, liksom för andra produktionsdjur, finns bestämmelser för att begränsa uppkomst och spridning av smittsamma sjukdomar mellan djur och mellan djur och människor. Zoonoser kallas de sjukdomar som kan smitta från djur till människa. Dessa är dock otroligt ovanliga inom vattenbruket. Epizootier är allvarliga smittsamma sjukdomar som smittar mellan djur (jämförbara med epidemier hos människa). Genom en tidig upptäckt av sådana sjukdomar kan spridningen begränsas.

Följande bestämmelser rör epizootier och zoonoser hos vattenbruksdjur:

- Rådets direktiv 2006/88/EG om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk och om förebyggande och bekämpning av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur
- Epizootilagen (1999:657)
- Epizootiförordningen (1999:659)
- Zoonoslagen (1999:658)
- Zoonosförordningen (1999:660)
- Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2002:98) om förebyggande och bekämpning av epizootiska sjukdomar.
- Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJFS 1999:102) om epizootiska sjukdomar
- Statens jordbruksverks föreskrifter om ersättning på grund av beslut med stöd av epizootilagen (1999:657)
- Statens jordbruksverks föreskrifter om ersättning till laboratorier och värderingsmän för kostnader vid bekämpning av sjukdomar enligt zoonoslagen (1999:658) och epizootilagen (1999:657)

Smittskyddslagstiftning

- Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2002:16) om anmälningspliktiga djursjukdomar och smittämnen
- Lag (2006:806) om provtagning på djur, m.m.
- Förordningen om bearbetningsanläggningar för vattenbruksdjur (SFS 2009:251)
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2014:4) om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk (K41)
- Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:2) om genetisk modifierade vattenlevande organismer
- Föreskrifter om ändring av Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:125) om införsel av fisk, kräftdjur och blötdjur och produkter därav.

- Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:134) om veterinära kontroller av levande djur som förs in från tredje land till Europeiska unionen (EU) och Norge
- Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:134) om veterinära kontroller av levande djur som förs in från tredje land till Europeiska unionen (EU), Andorra, Färöarna och Norge
- Föreskrifter om ändring av Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1998:19) om avgifter för handläggning av ärenden enligt förordningen (1994:1830) om införsel av levande djur m.m.
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:71) om utförsel av vattenbruksdjur till länder inom Europeiska unionen (EU) samt till Island och Norge

Rådets direktiv 2006/88/EG om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk och om förebyggande och bekämpning av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur

Rådets direktiv 2006/88/EG (vattenbruksdirektivet) trädde i kraft 24 oktober 2006 och omfattar djur och produkter från vattenbruk utom vattenlevande prydnadsdjur som hålls i icke-kommersiella akvarier, viltlevande djur som fångas för att direkt användas som livsmedel, framställning av fiskmjöl, fiskfoder, fiskolja och liknande produkter. I detta direktiv fastställs vad som krävs för att vattenbruksanläggningar och bearbetningsanläggningar för vattenbruksdjur ska bli godkända. Varje medlemsstat ska även hålla ett register över dessa godkända anläggningar. Enligt artikel 7 ska medlemsstaterna utföra offentlig kontroll vid alla anläggningar och denna kontroll ska vara regelbunden och vid behov riskbaserad. Riskbaseringen för den offentliga kontrollen görs utifrån de riskfaktorer som tas upp i kommissionens beslut 2008/896/EG.

Kapitel III och IV tar upp djurhälsokrav för utsläppande på marknaden av djur och produkter från vattenbruk, inom Europeiska unionen samt införsel från tredje land. Alla djur som förs in på ett friförklarat område eller förs ut från ett område som har restriktioner ska ha ett intyg att de är friska.

Krav på anmälan och minimiåtgärder för bekämpning av sjukdomar hos vattenlevande djur återfinns i kapitel V. Anmälan ska både göras på nationell nivå samt till övriga medlemsstater, kommissionen och Eftaländerna för vissa sjukdomar och under vissa förhållanden. För att minimera risken för spridning av en smittsam sjukdom är det viktigt att vidta tuffa och snabba åtgärder som att införa handels och förflytnings restriktioner vid en drabbad anläggning.

Medlemsländer kan förklara sig fria från sjukdomar inom vattenbruket om bekämpningsprogram utformas enligt kapitel VI och VII. Genom att få en sjukdomsfri status har medlemsstaten rätt att neka import av djur och produkter från områden som har en icke sjukdomsfri status och begränsar på så sätt risken för smittspridning.

Epizootilagen (1999:657)

Vid misstanke om epizootisk sjukdom ska detta anmälas till en veterinär. Då en veterinär misstänker ett utbrott av epizootisk sjukdom ska undersökning genomföras på de misstänkt sjuka djuren. Tills det att sjukdom är bekräftad ska djurägaren göra det som är rimligt för att begränsa eventuell spridning av smittan. Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten ska alltid meddelas vid misstanke om epizooti på vattenbruksdjur. Jordbruksverket kan besluta om restriktioner för anläggningen för att minska risken för smittspridning. Verket får också besluta om slakt av djuren samt sanering av anläggningen efter att smittan bekräftats.

Epizootilagen beskriver i vilken utsträckning Jordbruksverket får besluta om åtgärder för förebyggande och bekämpning av epizootisk sjukdom. Lagen reglerar även Jordbruksverkets och veterinärens rätt- och skyldigheter gentemot djurägare då sjukdom misstänks eller har bekräftats. Epizootilagen ger viss möjlighet till ersättning för kostnader som följt bland annat provtagning eller sanering. I det fall då misstanke om sjukdom eller annan paragraf i denna lag inte följs finns även straffbestämmelser i 20§.

Epizootiförordningen (1999:659)

Epizootiförordningen innehåller kompletterande bestämmelser till epizootilagen. Förordningen behandlar bland annat frågor om förebyggande och bekämpning av epizootiska sjukdomar samt i vilka fall det kan bli aktuellt med ersättning till djurägaren. Jordbruksverket pekas ut som den behöriga myndigheten i de fall som inte rör viss offentlig kontroll där länsstyrelsen är behörig myndighet.

Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2002:98) om förebyggande och bekämpning av epizootiska sjukdomar

2 kap.

Djurägare eller veterinär som misstänker epizootisk sjukdom ska anmäla detta enligt 2 § och 3§ i epizootilagen. Smittspridning ska förhindras så långt det går genom restriktioner av transporter, flyttning av djur och besök på anläggningen.

Veterinärer får spärrförklara anläggningar och Jordbruksverket får besluta om restriktioner för att begränsa smittspridning. Både veterinär och djurhållaren ska journalföra uppgifter på anläggningen så länge som den är spärrad. Veterinärens uppgifter ska skickas till Jordbruksverket.

3 kap.

Vid misstanke om eller bekräftad epizootisk sjukdom införs restriktioner i det område eller på den aktuella anläggningen.

4 kap.

Efter bekräftad epizootisk sjukdom slaktas i de flesta fall djuren ut och detta kapitel hanterar tillvägagångssätt vid slakt, provtagning vid slakt, återupptagande av verksamhet samt övervakning och rapportering.

5-6 kap.

Efter det att djuren slaktats måste de omhändertas. Kapitlen hanterar frågor som rör just hantering av slaktade djur, sanering och efterföljande övervakning och rapportering.

7 och 9 kap.

Undersökning, provtagning och analys vid misstanke om epizootisk sjukdom regleras i 7 kap. I 9 kap. tas förebyggande behandlingar av sjukdom upp. Vissa undantag medges vid vaccinering av fisk i 4 §.

8 kap.

Transporter av djur som misstänks vara smittade av epizootisk sjukdom regleras i detta kapitel.

Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:102) om epizootiska sjukdomar

I föreskriften anges de epizootiska fisksjukdomar som omfattas av epizootilagen.

Statens jordbruksverks föreskrifter om ersättning på grund av beslut med stöd av epizootilagen (1999:657)

Dessa bestämmelser beskriver vilken typ av ersättning som lämnas hur man ansöker om ersättning efter ett epizootiutbrott.

Zoonoslagen (1999:658)

Zoonoslagen innehåller övergripande bestämmelser för vad som gäller för arbetet med att förebygga och bekämpa zoonoser hos djur. Jordbruksverket får besluta om provtagning eller undersökning av djuren, restriktioner vid anläggningar, sanering samt andra åtgärder för att förebygga eller bekämpa en zoonos. Jordbruksverket pekas ut som den behöriga myndigheten i de fall som inte rör viss offentlig kontroll där länsstyrelsen är behörig myndighet. Om inte bestämmelserna i denna lag följs finns det även straffbestämmelser i 12-12 a §§. Zoonoserna anges i verkställighetsföreskrifter av regering el myndighet.

Zoonosförordningen (1999:660)

Zoonosförordningen kompletterar zoonoslagen. Förordningen behandlar bland annat frågor om förebyggande och bekämpning av zoonoser samt i vilka fall det kan bli aktuellt med ersättning till djurägaren. Jordbruksverket pekas ut som den behöriga myndigheten i de fall som inte rör viss offentlig kontroll där länsstyrelsen är behörig myndighet.

Statens jordbruksverks föreskrifter om ersättning till laboratorier och värderingsmän för kostnader vid bekämpning av sjukdomar enligt zoonoslagen (1999:658) och epizootilagen (1999:657)

Laboratorier och värderingsmän kan ansöka om ersättning för provtagning, analyser, värderingar, resekostnader m.m. i samband med utbrott av epizootier eller zoonoser.

Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2002:16) om anmälningspliktiga djursjukdomar och smittämnen

Veterinärer och personer ansvariga för ett laboratorium är skyldiga att anmäla misstänkta och konstaterade fall av smittsamma djursjukdomar. Här framgår också hur anmälan ska göras och vilka sjukdomar på vattenlevande djur som är anmälningspliktiga.

Lag (2006:806) om provtagning på djur, m.m.

I lagen finns bestämmelser kring kartläggning och kontroll av smittsamma djursjukdomar. Även kontroll av rests substanser och andra ämnen i djur och djurprodukter, märkning och registrering av djur samt åtgärder för att förebygga och hindra spridning av smittsamma djursjukdomar regleras.

6-8 §§

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad den som håller djur ska iaktta när det gäller att anmäla misstankar om sjukdom samt journalföra behandling med läkemedel samt krav för hygien i djurhållningen.

För att förebygga och förhindra spridning av smittsamma djursjukdomar får Jordbruksverket bestämma om slakt, isolering av djur samt begränsningar eller andra villkor vad gäller hantering av djur eller produkter av djur, eller vad gäller kontakt mellan djur och människor.

9 §

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om märkning, journalföring och utfärdande av identitetshandlingar för djur. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får också meddela föreskrifter om flyttningsdokument och hygien vid transport, att djurhållare och anläggningar för djur ska registreras samt förbud mot att använda anläggningar som inte har registrerats.

10-15 §§

Offentlig kontroll görs av hur lagen, de föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som har meddelats med stöd av de EG-bestämmelserna, följs. Den offentliga kontrollen utförs av Jordbruksverket eller om verket väljer att lämna över tillsynsansvaret, av länsstyrelsen, kommunen eller annat kontrollorgan.

Jordbruksverket ska då samordna kontrollverksamheten samt lämna råd och hjälp i kontrollverksamheten. Jordbruksverket får meddela föreskrifter om hur den offentliga kontrollen ska ske. Den kontrollerande myndigheten som utför kontrollen har rätt att få information och ta del av handlingar, få tillträde till de områden, anläggningar och lokaler för att göra undersökningar och ta prover samt ge den hjälp som behövs för att kontrollen ska kunna genomföras.

16-22 §§

Kontrollmyndigheten får meddela förelägganden och förbud om det som behövs för att lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen och de beslut som har meddelats med stöd av EG-bestämmelserna skall följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite. Kontrollmyndigheten har också möjlighet att ta hjälp av polisen vid behov för att kunna genomföra den offentliga kontrollen.

Avgifter får tas ut för den offentliga kontrollen, provtagning, undersökning, märkning, godkännande och registrering. Den som bryter mot föreskrifter eller beslut enligt vissa paragrafer eller inte fullgör sina skyldigheter kan dömas till böter.

23-26 §§

Beslut enligt denna lag, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen får överklagas.

Förordningen om bearbetningsanläggningar för vattenbruksdjur (SFS 2009:251)

Jordbruksverket ansvarar för att pröva och godkänna bearbetningsanläggningar för vattenbruksdjur och ska ta in nödvändiga uppgifter från kommunerna. Varje godkänd anläggning får ett godkännandenummer. Jordbruksverket ska sedan meddela Livsmedelsverket de uppgifter som krävs för registrering hos dem.

Djurhälsolag

I april 2016 trädde EUs nya **förordning (EU) 2016/429 om djurhälsa** (djurhälsolag) ikraft. Det är en helt ny förordning i vilken man har samlat lagstiftning som berör djurhälsa och smittskydd till en gemensam förordning istället för att som tidigare vara uppdelade i ett 50-tal olika grunddirektiv och förordningar och därutöver cirka 400 kompletterande akter. Den nya förordningen ska tillämpas fullt ut 5 år efter att den trätt ikraft, vilket blir i april 2021.

Djurhälsoförordningen är uppdelad i olika delar som består av:

- Allmänna bestämmelser
- Anmälan och rapportering av sjukdomar, övervakning, utrotningsprogram och sjukdomsfri status
- Medvetenhet om, beredskap för och bekämpning av sjukdomar
- Registrering, spårbarhet, godkännande av anläggningar och förflyttningar
- Införsel till unionen och export
- Förflyttningar av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte till en medlemsstat till en annan medlemsstat eller från ett tredjeland eller territorium

- Nödåtgärder
- Gemensamma bestämmelser
- Övergångs- och slutbestämmelser

Förordningen innehåller även ett antal bilagor om olika arter av djur, förteckningar över sjukdomar och kriterier för tillämpning av bestämmelserna om förebyggande och bekämpning av sjukdomar.

Utöver de bestämmelser som finns i förordningen finns det ca 170 bemyndiganden för Kommissionen att ta fram så kallade sekundära akter med mer detaljerade bestämmelser inom de olika områdena.

Den nya djurhälsoförordningen kommer att påverka vår svenska nationella lagstiftning.

Djurskyddslagstiftningen

Alla djur i Sverige som hålls av människor omfattas av den svenska djurskyddslagen. Djuren ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt. I denna sammanfattning har dock endast de bestämmelser som berör vattenbruksdjur tagits upp.

Följande bestämmelser rör djurskydd inom vattenbruket:

- Djurskyddslagen (2018:1192)
- Djurskyddsförordningen (2019:66)
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:6) om odling av fisk
- Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:25) om skyldigheter för djurhållare och personal inom djurens hälso- och sjukvård
- Rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97

Djurskyddslagen (2018:1192)

Djurskyddslagen syftar till att säkerställa ett gott djurskydd samt att främja en god djurvelfärd och respekt för djur. Lagen gäller alla djur som hålls av människan och med vissa undantag viltlevande försöksdjur.

Det anges bland annat att djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Djur ska också hållas och skötas i en god djurmiljö och på

ett sådant sätt att deras välfärd främjas, de kan utföra sådana beteenden som de är starkt motiverade för och som är viktiga för deras välbefinnande (naturligt beteende), och beteendestörningar förebyggs.

När djuren transporteras ska fordonet vara lämpligt för ändamålet och skydda djuren mot värme och kyla samt mot stötar, skavning och liknande.

Den som transporterar djur ska ha tillsyn över djuren och vidta de åtgärder som behövs för att djuren under pålastning, transport och urlastning inte ska skadas eller orsakas lidande.

När djur förs till slakt eller när de slaktas, ska de skonas från onödigt obehag och lidande.

Djurskyddsförordningen (2019:66)

Av djurskyddsförordningen framgår bland annat att förvaringsutrymmen för djur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel inte får byggas, byggas till eller byggas om utan att förvaringsutrymmena på förhand har godkänts från djurskydds- och djurhälsosynpunkt. Detta gäller också när annat förvaringsutrymme ändras på ett sätt som är av väsentlig betydelse från djurskydds- eller djurhälsosynpunkt.

Ovanstående betyder att fiskodlingar som håller fisk för livsmedelsproduktion ska förprövas innan de tas i bruk.

Det är också förbjudet att ge djur hormoner eller andra ämnen för att påverka djurets egenskaper i annat syfte än att förebygga, påvisa, bota eller lindra sjukdom eller sjukdomssymtom.

Jordbruksverket får meddela föreskrifter om undantag eller i särskilda fall besluta om undantag.

Bedövning före slakt ska ske så att djuren snabbt blir medvetslösa. Medvetandet får inte återkomma. Jordbruksverket får meddela föreskrifter om vilka bedövningsmetoder som får användas.

Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:6) om odling av fisk

Författningen innehåller djurskyddskrav vid hållande av fisk för livsmedelsproduktion, utplantering och avel inför någon av dessa verksamheter. Områden som regleras är bland annat odlingens utformning och placering, driftsäkerhet, personal, skötsel, hantering, bedövning vid hantering, transport av fisk inom odlingen, rengöring, hälsoproblem, tekniska problem, tillsyn och journalföring.

Till föreskrifterna finns föreskriftsmotiv (nr 5/2006), tillsynsvägledning och checklista.

Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:25) om skyldigheter för djurhållare och personal inom djurens hälso- och sjukvård

5 kap. 2-3 §

Här framgår bland annat att fettfeneklippning och märkning av fisk får utföras av annan person än veterinär eller annan djurhälsopersonal om personen som utför ingreppet har rätt kompetens, gör ingreppet på ett djurskyddsmässigt godtagbart sätt, håller god hygien samt använder rätt instrument.

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (2019:7) om transport av levande djur

Av föreskriften framgår hur fisk ska transporteras utifrån djurskyddsmässigt godtagbart sätt.

Miljölagstiftningen

Vattenbruksverksamhet berörs av ett flertal bestämmelser på miljösidan. Bestämmelserna finns i miljöbalken samt i tillhörande förordningar: miljöprövningsförordningen (2013:251), förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt i miljöbedömningsförordningen (2017:966). Vattenbruksverksamhet berörs också av förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt miljötillsynsförordningen (2011:13).

Miljöbalken (1998:808)

Alla typer av vattenbruk omfattas av miljöbalkens krav. Miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer garanteras en hälsosam och god miljö. Här finns bl.a. allmänna hänsynsregler som är till för att skydda naturen. Hänsynsreglerna innebär till exempel att alla måste vidta nödvändiga skyddsåtgärder och försiktighetsmått. Hänsynsreglerna ska gälla för all verksamhet som påverkar miljön och betyder att den som orsakar skada eller olägenhet ansvarar för att förebygga eller avhjälpa den.

Havs- och vattenmyndigheten har det nationella ansvaret för att ge tillsynsvägledning för vattenbruk inom miljöbalkens område.

Prövningar som kan vara aktuella inom miljöbalkens område för vattenbruksverksamheter är:

- Prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken.
- Prövning av vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken.

- Strandskyddsdispens enligt 7 kap. miljöbalken.
- Natura 2000-tillståndsprövning enligt 7 kap. miljöbalken.
- Ev. annan prövning i andra skyddade områden enligt 7 kap. miljöbalken, som nationalparker, naturreservat, etc.

Kapitel 7

Kapitlet innehåller bestämmelser om skyddade områden, bland annat naturreservat, biotopskyddsområden och strandskyddsområden. I 15 § framgår att det finns vissa förbud på att genomföra vissa åtgärder inom strandskyddat område. I 16 § anges att förbuden i 15 § inte gäller byggnader, anläggningar, anordningar eller åtgärder som inte avser att tillgodose bostadsändamål, om de behövs för jordbruket, fisket, skogsbruket eller renskötseln och de för sin funktion måste finnas eller vidtas inom strandskyddsområdet.

I 18e § framgår också det finns möjlighet för kommunen att peka ut särskilda område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. Dessa områden ska pekas ut i översiktsplanen och där kan dispens eller upphävande av strandskyddet göras med hänvisning till att en byggnad eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden.

Kapitel 9

Här definieras miljöfarlig verksamhet och här finns allmänna bestämmelser om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Regeringen får meddela föreskrifter eller förbud för att exempelvis förbjuda utsläpp till eller i en sjö med en sällsynt eller särskilt värdefull djur- eller växtart. Här anges också vilka verksamheter som har tillstånds- eller anmälningsplikt för miljöfarlig verksamhet. Vattenbruk klassas som miljöfarlig verksamhet och berörs av detta kapitel.

Kap. 16 – 25

I kap. 16 – 25 i miljöbalken framgår villkor för prövning och tillståndsgivning. .

Kapitel 26

Tillsynsmyndigheten ska kontrollera att miljöbalken, föreskrifter, domar och andra beslut med stöd i balken följs. Här framgår att det är kommunen som bestämmer tillsyn av miljö- och hälsoskyddet inom kommunen.

Kapitel 27

Tillsynen ska som huvudprincip vara avgiftsfinansierad. Här anges att regeringen eller utsedd myndighet får meddela föreskrifter om avgifter för myndigheters kostnader för prövning och tillsyn med stöd i miljöbalken eller enligt EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde. Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om avgifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Prövningsplikt för miljöfarlig verksamhet

Den som bedriver en miljöfarlig verksamhet kan omfattas av anmälnings- eller tillståndsplikt för sin verksamhet. Vilken typ av verksamhet som berörs framgår av **miljöprövningsförordningen (2013:251)**.

Vattenbruk, främst fiskodling, klassas som miljöfarlig verksamhet pga. sin påverkan på näringsbalansen i vattenområdet samt risk för smittspridning till omgivande vatten. Utsläpp på grund av foderrester och fekalier bidrar till eutrofiering. Även för vidareförädlingen av vattenbruksprodukterna, exempelvis till djurfoder eller livsmedel, krävs det i de flesta fall tillstånd.

I bilagan till förordningen finns en förteckning över verksamheter som är tillstånds- eller anmälningspliktiga.

För fiskodlingar eller övervintring av fisk gäller följande indelning av anmälnings- och tillståndsplikt enligt 3 kap 1-2 §§ miljöprövningsförordningen. Det avser enbart odling av fisk och inte andra vattenlevande djur eller alger:

- Fiskodling eller övervintring av fisk som förbrukar mer än 40 ton foder per år kräver tillstånd. Dessa ärenden prövas av Länsstyrelsen.
- Fiskodling eller övervintring av fisk som förbrukar mer än 1,5 ton foder (men inte över 40 ton) per år är anmälningspliktigt och ska anmälas till berörd kommun.

En verksamhet kan omfattas av flera verksamhetskoder i miljöprövningsförordningen. Det kan till exempel gälla en fiskodling som också ska utföra slakt av den fisk som odlas.

Även om tillståndsplikt inte föreligger, får tillsynsmyndigheten i vissa fall förelägga en verksamhetsutövare att ansöka om tillstånd. Det gäller om verksamheten medför risk för betydande föroreningar eller andra betydande olägenheter för människors hälsa eller miljön, enligt 9 kap. 6 a § miljöbalken.

För anmälningspliktiga verksamheter gäller alltid att den myndighet som handlägger ett anmälningsärende också ska pröva om verksamheten behöver tillståndsprövas. Vid denna prövning ska myndigheten ta hänsyn till de omständigheter som anges i 10–13 §§ **miljöbedömningsförordningen (2017:966)**. Om myndigheten bedömer att verksamheten eller åtgärden ska antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska myndigheten förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd, enligt 26 a § **förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd**.

Det är länsstyrelsen som genom sin miljöprövningsdelegation fattar beslut i tillståndsärenden, enligt 1 kap. 6 § 2 st. miljöprövningsförordningen, 7 § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt förordning (2011:1237) om miljöprövningsdelegationer. Anmälningar handläggs däremot av berörd kommun.

Andra krav på tillstånd eller anmälan enligt miljöbalken

Utöver prövningsplikt för miljöfarlig verksamhet kan ett vattenbruk omfattas av andra krav på prövning i miljöbalken. Det gäller exempelvis

- tillståndsprövning enligt 7 kap. 28a § miljöbalken (Natura 2000-prövning),
- prövning av strandskyddsdispens enligt 7 kap. eller
- prövning av vattenverksamhet enligt 11 kap. exempelvis avseende vattenuttag.

Miljöbedömning

En specifik miljöbedömning ska genomföras för verksamheter eller åtgärder som ska tillståndsprövas enligt 9 eller 11 kap. miljöbalken och som kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Syftet med specifik miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas.

I kapitel 6 miljöbalken finns regler om miljöbedömning. Till kapitel 6 hör även miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Vägledning om miljöbedömning finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Försiktighetsmått och bästa möjliga teknik

Vid prövning och tillsyn av verksamheter tillämpas bland annat försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken. Denna princip anger att de som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Redan risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön medför att försiktighetsmått ska vidtas.

För att få till tillräckliga förebyggande åtgärder ska också bästa möjliga teknik (BMT) användas vid bedrivande av yrkesmässig verksamhet. Begreppet BMT avser inte bara använd teknologi, alltså reningsmetoder och framställningssätt, utan även utformning och drift av anläggningar samt det sätt på vilket verksamheten avvecklas och tas ur drift.

För att något ska sägas vara BMT ska tekniken vara:

- industriellt möjlig att använda i branschen, såväl tekniskt som ekonomiskt
- finnas tillgänglig, d.v.s. inte bara vara på experimentstadiet.

Bland annat inför prövning av en ansökan om vattenbruksverksamhet kan frågan om vad som är BMT behöva utredas. En sådan utredning ska verksamhetsutövaren svara för. Verksamhetsutövaren kan även av prövningsmyndigheten bli ålagd att utreda möjligheterna att använda viss känd

teknik i verksamheten för att begränsa störningarna till omgivningen. Om det är oklart vilken effekt en vald eller möjlig teknik kan ge är det också möjligt att skjuta upp vissa frågor under en provotid.

Tillsyn

Tillsynen utgår från 26 kap. miljöbalken. Tillsynen handlar om att se till att bestämmelser i miljöbalken och tillhörande föreskrifter följs. Därigenom bidrar tillsynen även till att uppnå de nationella miljökvalitetsmålen. Mer information om miljökvalitetsmålen finns på Miljömålsportalen.

De miljökvalitetsmål som framförallt berör vattenbruket är:

- Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Ingen övergödning
- Levande sjöar och vattendrag
- Giftfri miljö

Tillsynsmyndighet

Hur den operativa tillsynen är fördelad mellan olika tillsynsmyndigheter framgår av **26 kap. miljöbalken** och **miljötillsynsförordningen**.

Med operativ tillsyn menas, enligt miljötillsynsförordningen, tillsyn som utövas direkt mot den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtar eller har vidtagit en åtgärd.

Länsstyrelsen är operativ tillsynsmyndighet för tillståndspliktiga fiskodlingar och anläggningar för övervintring av fisk samt för vattenverksamhet. Denna tillsyn får överlåtas åt en kommunal nämnd om kommunfullmäktige begär det och vissa omständigheter är uppfyllda, enligt 1 kap. 18 - 20 §§, 2 kap. 29 § miljötillsynsförordningen.

Kommunen är operativ tillsynsmyndighet för anmälningspliktiga fiskodlingar och anläggningar för övervintring av fisk samt sådana vattenbruk som inte kräver tillstånd för miljöfarlig verksamhet, enligt 26 kap. 3 § miljöbalken.

Avgift för tillsyn och prövning

Länsstyrelsens avgifter för prövning och tillsyn regleras genom **förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken**.

Kommunala myndigheters avgifter för prövning och tillsyn inom miljöbalkens tillämpningsområde beslutas av kommunfullmäktige i respektive kommun, med stöd av 27 kap 1 § miljöbalken.

Fysisk planering

När en vattenbruksföretagare vill etablera sig i ett område behöver denne ta strandskyddet i beaktande. Om själva odlingen eller nödvändiga byggnader

förläggs inom strandskyddat område krävs undantag från strandskyddsbestämmelserna.

Följande bestämmelser reglerar var en odlingsanläggning kan placeras:

- Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)
- Plan- och byggförordning (2011:338)

Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)

Plan- och bygglagen (PBL) reglerar planläggning av mark, vatten och byggande. PBL innehåller bland annat bestämmelser för alla kommuner, som måste upprätta en översiktsplan för hela kommunen.

Planläggningen ska ta hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter och främja bl.a. en långsiktig god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt, samt en god ekonomisk tillväxt och en effektiv konkurrens.

Enligt 2 kap. PBL ska hänsyn tas till de allmänna intressena vid kommunal planering, bl.a. att mark- och vattenområden ska användas för de ändamål som de är mest lämpade till. Hänsyn ska då tas till beskaffenhet, läge och föreliggande behov. Bestämmelserna i 3 och 4 kap. i miljöbalken, dvs. bestämmelser om riksintressen ska också användas. Hänsyn ska också tas till eventuella miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken.

I PBL tas strandskyddet upp (4 kap. 17 §). Kommunerna, och i vissa fall länsstyrelserna, kan om det finns särskilda skäl och om det dessutom är förenligt med strandskyddets syften, upphäva strandskyddet inom detaljplanerat område. Om detaljplanebestämmelserna för upphävande av strandskyddet ska ändras ska bestämmelserna i 7 kap. 18 c-18 g §§ miljöbalken tillämpas.

Idag kan kommunerna tillämpa en ny grund för strandskyddsdispens, nämligen att åtgärden bidrar till att utveckla landsbygden i ett område som pekats ut i kommunens översiktsplan som område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (7 kap. 18 d § miljöbalken).

Syftet med att redovisa områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i områden som har god tillgång till fria strandområden och där en viss byggnation kan ske utan att strandskyddets syften försummas.

Med åtgärder som främjar landsbygdsutvecklingen menas bl.a. sådana åtgärder som långsiktigt kan antas ge positiva sysselsättningseffekter och som kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden.

Plan- och byggförordning (2011:338)

Denna förordning innehåller föreskrifter för tillämpning av plan- och bygglagen.

Den gemensamma fiskeripolitiken

Vattenbruket ingår som en del i EU:s gemensamma fiskeripolitik.

Följande bestämmelser gäller för vattenbruk inom den gemensamma fiskeripolitiken:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/812 av den 20 maj 2015 om ändring av rådets förordningar (EG) nr 850/98, (EG) nr 2187/2005, (EG) nr 1967/2006, (EG) nr 1098/2007, (EG) nr 254/2002, (EG) nr 2347/2002 och (EG) nr 1224/2009, samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1379/2013 och (EU) nr 1380/2013, vad gäller landningsskyldigheten, och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1434/98

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG

Det övergripande målet för den gemensamma fiskeripolitiken är att säkra att levande akvatiska resurser används på ett hållbart sätt i ekonomiskt, miljömässigt och socialt hänseende.

Artikel 1: Räckvidd

Punkt 1. Den gemensamma fiskeripolitiken ska bl.a. omfatta bevarande, förvaltning och utnyttjande av levande akvatiska resurser, vattenbruk samt beredning och avsättning av fiskeri- och vattenbruksprodukter.

Punkt 2: Den gemensamma fiskeripolitiken ska tillhandahålla samordnade åtgärder för bl.a. bevarande, förvaltning och utnyttjande av de levande akvatiska resurserna, villkor för tillträde till fiskevatten och resurser, kontroll och tillsyn och vattenbruk.

Artikel 30: Kommittén för fiske och vattenbruk

Punkt 1: Kommissionen ska stödjas av en kommitté för fiske och vattenbruk.

Artikel 31: Regionala rådgivande nämnder

Punkt 1: Det ska inrättas regionala rådgivande nämnder som särskilt ger kommissionen råd i frågor om fiskeförvaltning i vissa havsområden eller fiskezoner.

Punkt 2: Dessa nämnder ska huvudsakligen bestå av representanter för fiskare och andra representanter för intressen som påverkas av den gemensamma fiskeripolitiken, t.ex. representanter för fiske- och vattenbrukssektorerna, för miljö- och konsumentintressen samt vetenskapliga experter från alla medlemsstater som har fiskeriintressen i havsområdet eller fiskezonen i fråga.

Livsmedelslagstiftningen

Livsmedelslagstiftningen omfattar i stort sätt allt som vi äter, med undantag för läkemedel. Livsmedelslagstiftningen ska se till att det livsmedels som säljs inte är skadliga, smittförande eller annars otjänliga som människoföda. Konsumenterna ska också kunna lita på att märkningen av varorna är riktig. Den som hanterar livsmedel yrkesmässigt är ansvarig för sina produkter.

Följande bestämmelser rör livsmedelsproduktion:

- EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet
- Livsmedelslagen (SFS 2006:804)
- Livsmedelsförordningen (SFS 2006:813)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet

EU-förordning nr 178/2002 är grundläggande för all livsmedelslagstiftning. Den innehåller allmänna principer för hur EU och medlemsstaterna ska lagstifta inom livsmedelsområdet, livsmedelsföretagarnas grundläggande skyldigheter och hur EU:s livsmedelsmyndighet, EFSA, ska arbeta.

Livsmedelslagen (SFS 2006:804)

Den svenska livsmedelslagen kompletterar EU-förordningarna. Den innehåller bestämmelser kring hur säkras en hög skyddsnivå för människors hälsa och för konsumenternas intressen när det gäller livsmedel.

Livsmedelsförordningen (SFS 2006:813)

Den svenska talar bl.a. om vilken myndighet som ska kontrollera olika slag av anläggningar. Den ger också Livsmedelsverket rätt att besluta föreskrifter.

ABP- lagstiftning

Animaliska biprodukter är sådant från djurriket som inte är livsmedel och som ännu inte bearbetats eller behandlats till framställda produkter. Av animaliska biprodukter kan utvinnas till exempel kött- och benmjöl, fett och gelatin avsett för foder eller tekniskt bruk. I lagstiftningen finns folk- och djurhälsobestämmelser om insamling, transport, lagring, bearbetning och användning eller bortskaffande av animaliska biprodukter och framställda produkter, så att dessa produkter inte innebär några risker för människors eller djurs hälsa.

Följande bestämmelser gäller för animaliska biprodukter:

- Rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter)
- Kommissionens förordning (EU) nr 142/2011 om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om genomförande av rådets direktiv 97/78/EG vad gäller vissa prover och produkter som enligt det direktivet är undantagna från veterinärkontroller vid gränsen
- Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur

Rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter)

Artikel 9

I artikeln definieras kategori 2-material där bland annat fisk som dött av okänd orsak inom vattenbruket ingår.

Artikel 10

I artikeln definieras kategori 3-material där allt material från vattenbruket som inte är kategori 2-material ingår (punkterna d, i-j samt k:i och l)

Artikel 11

I punkten 1d anges begränsningar för hur animaliska biprodukter får användas. Det är inte tillåtet att utfodra odlad fisk med bearbetat animaliskt protein från djurkroppar och delar av djurkroppar av odlad fisk av samma art.

Artikel 13

I punkten g beskrivs de regler som gäller bortförskaffande och användning av kategori 2-material. Material från vattenlevande djur ska t.ex. ensileras, komposteras eller omvandlas till biogas.

Artikel 14

I punkten g beskrivs de regler som gäller bortförskaffande och användning av kategori 3-material. Material från vattenlevande djur ska t.ex. ensileras, komposteras eller omvandlas till biogas. När det gäller skal från skaldjur där kött och vävnader inte tagits bort kan dessa användas under förhållanden som fastställts av den behöriga myndigheten och förhindra att det uppstår risk för människors och djurs hälsa, se punkten h.

Artikel 18

Tillstånd att utfodra djur med fiskprodukter i det fall då risken för att sprida sjukdom till människa och djur kan uteslutas, kan sökas hos den behöriga myndigheten. Detta gäller bara kategori 2-material och 3-material för utfodring av vissa djur.

Artikel 20

Tillvägagångssättet vid ansökan om alternativ metod att hantera ABP-produkter beskrivs.

Kommissionens förordning (EU) nr 142/2011 om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om genomförande av rådets direktiv 97/78/EG vad gäller vissa prover och produkter som enligt det direktivet är undantagna från veterinärkontroller vid gränsen

Bilaga IV Kapitel III

I punkterna A-G presenteras sju olika metoder för bearbetning. Kapitlet öppnar för en sjunde alternativ metod som måste godkännas av den behöriga myndigheten.

Punkt F

I punkten beskrivs bearbetningsmetoder för kategori 3-material som kommer från vattenlevande djur och ryggradslösa vattenlevande djur.

*Bilaga X**Avsnitt 3, kapitel II*

Här anges särskilda krav för utsmält fett, fiskolja och fettderivat från kategori 3-material.

Kapitel III

Här anges krav för visst fiskfoder och fiskagn. Även regler för animaliska biprodukter från fisk och ryggradslösa djur som ska användas som foder till fisk eller andra odlade vattenlevande djur finns angivna.

Bilaga XIV

Avsnitt 2, kapitel IV

Här beskrivs import av visst material för andra ändamål än utfodring av landlevande produktionsdjur. Den behöriga myndigheten får ge tillstånd att utfodra vissa djur, så som pälsdjur, med material från vattenbruket.

Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur
2 kap. 25 §

Här framgår att animaliska biprodukter från slakt och styckning i de församlingar som anges i Bilaga 2 får grävas ner efter särskilt tillstånd från jordbruksverket.

Datainsamling för vattenbruk

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1004 om upprättande av en unionsram för insamling, förvaltning och användning av data inom fiskerisektorn och till stöd för vetenskaplig rådgivning rörande den gemensamma fiskeripolitiken och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 199/2008

Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/1251 om antagande av ett flerårigt unionsprogram för insamling, förvaltning och utnyttjande av data inom sektorerna för fiske och vattenbruk för perioden 2017–2019

Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/1701 om fastställande av regler för formatet för inlämning av arbetsplaner för insamling av data inom sektorerna för fiske och vattenbruk